

Solidaarisuutta Serbian opiskelijamielenosoituksille

-kannanotto

(Aljazeera, 2025) julkaisi 23.2. analyysin Serbian opiskelijamielenosoituksista, tuoden esille niiden laadun joka on suurimmalta osalta mediaa mennyt ohi (mukaanlukien Tiedonantajan numeron 3/2025 toimitukselta, jotka julkaisivat aiheesta lyhyesti lehden komintern -osiossa): Serbian opiskelijamielenosoitukset **eivät pelkästään vastusta hallinnon korruptiota**, vaan ovat onnistuneet valtauksillaan rakentamaan uusia instituutioita ja demokraattisia elimiä jotka ovat ottaneet haltuunsa muun muassa yliopistojen täyden hallinnon toisin kuin Suomessa ja muissa länsimaissa järjestetyissä Palestiinan solidaarisuusvaltauksissa, jossa todellista hallintoa ei vallattu tai vaihtoehtoisia instituutioita rakennettu.

Serbiassa mielenosoitukset ovat jatkuneet viime marraskuusta asti, kun Novi Sadin kaupungin juna-aseman katto sortui tappaen 15 ihmistä. Protestit ovat kasvaneet jopa 107 000 mielenosoittajan kokoisiksi aktioiksi. (Yle, 2025.) Mutta monet netistä löytyvät arviot nostavat osanottajaluvun 3-10 kertaisiksi Ylen julkaisemista arvioista.

24. tammikuuta opiskelijamielenosoitukset kutsuivat kokoon valtakunnallisen yleislakon, joihin koulutus-, terveys-, liikenne- ja viihdealan työntekijät vastasivat. Opiskelijamielenosoitukset ovat ottaneet käyttöönsä laajoja suoraa demokratiaa hyödyntäviä ”kansalaisfoorumeita”, joissa keskustelua käydään ja päätöksiä tehdään suoraan läsnäolijoiden kesken. (The Internationalists, 2025.)

Väri vallankumoksen todennäköisyys Serbian opiskelijamielenosoituksissa ei mielestämme ole korkea.

Vain oikeastaan maan konservatiivinen hallinto on nimittänyt liikettä väri vallankumoukseksi, mutta suurkapitalistivallat niin idässä kuin lännessä ovat selvästi nykyhallinnon puolella. Serbian opiskelijaliike seisoo siis hyvin itsenäisenä taistellessaan porvarillista sortohallintoon vastaan (Jacobin, 2025).

Jugoslavian kommunististen nuorten liitto SKOJ vastustaa instagramissa julkaistussa kannanotossaan (SKOJ, 2025) opiskelijaliikkeen hyödyntämää ”kansanfoorumeiden” taistelutaktiikkaa, joka heidän mukaansa avaa reittiä yksityisyrityksille ja suurpääomalle vaikuttaa instituutioihin valtion perääntyessä avaten valtatyhjiön jonka suurpääoma voi uudelleen kaapata.

Jugoslavian uusi kommunistinen puolue NKJP lausuu kannanotossaan protesteista seuraavasti (NKJP, 2025, raaka konekäännös suomeksi): ”NKJP kehottaa opiskelijoita olemaan osallistumatta pro-imperialistisen opposition ja hallituksen ryhmittymiin, ja kääntymään taisteluun yhteiskunnallisten etujensa puolesta, nimittäin vapaan opiskelun ja taantumuksellisen ’Bolognan julistuksen’ lakkauttamiseksi, mikä vaikeuttaa työläisperheiden lasten opiskelua, ja tällä tiellä seuraamaan edistyskellisen opiskelijarintaman ’Oppilasrintama’ osoittamaa valoisaa esimerkkiä. Tämä taistelu voidaan viedä menestyksekkäästi loppuun asti vain yhteiskuntamme kaikkien sorrettujen kerrosten, työväenluokan johtamalla, yhteisellä toiminnalla.”

Seuraamme mielenkiinnolla Serbian tapahtumia ja osoitamme solidaarisuutta opiskelijoiden mielenosoitusliikkeelle, joka taistelee sortohallintoa vastaan ja laajempien osallistavan demokratian

järjestelmien puolesta. Marxilais-leninistisenä organisaationa tuemme periaatteellisesti kaikkia liikkeitä ja taisteluja, jotka mahdollistavat laajemman itsemääräämisoikeuden maailman eri kansoille.

Toivomme, että Serbian opiskelijaliike kasvattaa muunmuassa Jugoslavian uuden kommunistisen puolueen ohjaamana luokkatietoisuuttaan ja toimisi ensiaskeleena liikkeelle joka tosissaan vastustaisi kapitalistista talousjärjestelmää ja kykenisi rakentamaan kestävän taisteluorganisaation ohjaamaan maata takaisin kohti sosialismia.

LANKA -verkosto, 09.04.2025

Lähteet

Aljazeera, Saša Savanović. 2025. The protests in Serbia are historic the world shouldn't ignore them. Viitattu 06.04.2025. Saatavilla:

<https://www.aljazeera.com/opinions/2025/2/23/the-protests-in-serbia-are-historic-the-world-shouldnt-ignore-them>

Yle. Roni Kuronen. 2025. Serbiassa yli satatuhatta osoittaa mieltä rehottavaa korruptiota vastaan.

Viitattu 06.04.2025. Saatavilla: <https://yle.fi/a/74-20149783>

The Internationalists, Emilija Knezevic. 2025. Serbia Protests: Politicians Resign, the Problems Endure Viitattu 06.04.2025. Saatavilla:

<https://www.leftcom.org/en/articles/2025-02-11/serbia-protests-politicians-resign-the-problems-endure>

Jacobin, Filip Balunovic, 2025. Serbia's Student Movement Offers Hope in Dark Times. Viitattu 06.04.2025. Saatavilla:

<https://jacobin.com/2025/03/serbia-student-movement-authoritarianism-protest>

SKOJ. 2025. Antidemokratska plenumska demokratija. Viitattu 06.04.2025. Saatavilla:

https://www.instagram.com/skoj_official_1919/p/DHOFA5tsEZi/?img_index=1

NKJP. 2025. RADNICI, U SVOJU A NE BORBU BURŽOASKIH FRAKCIJA. Viitattu 06.04.2025. Saatavilla:

https://www.instagram.com/p/DHLAeSLibMQ/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRIODBiNWFlZA==